URHEILU

RISTO AALTO

Juha Kankkunen koetti selittää Tino-pojalleen, miten kovaa kummisetä Tommi päästelee, mutta poikaa kiinnostivat enemmän läheiselle pellolle laskeutuneet helikopterit.

Kumpi on kunkku, isä vai kummi?

■ Tino Kankkunen kävi katselemassa ralliautoja, mutta kiinnostuikin enemmän helikoptereista.
■ Tommi Mäkinen kurvaa Suurajojen viimeiseen päivään kahdentoista sekunnin johtoasemassa.

Ari Mäntylä

Kun Tino Kankkunen heräsi sunnuntaiaamuna Laajavuoresta, lähti isä-Juha jatkamaan Jyväskylän Suurajoja 41 sekunnin johtoasemasta.

Kun hän seuraavan kerran kävi morjestamassa isää Hartolan huoltotauolla kahden erikoiskokeen jälkeen, oli johto supistunut 22 sekuntiin. Ruuhimäessä kummisetä — Tommi Mäkinen nimeltään — hurautti ensimmäisen kerran isän ohi ja yötauolle Tommi tuli jo 12 sekunnin johtoasemassa.

Kankkuselle liukasta

Jos oli lauantai kulkenut Kankkusen tahtiin, soitti Mäkinen viulua sunnuntaina. Mäkinen ajoi pohja-ajan kaikille erikoiskokeille yhtä lukuun ottamatta. Hän reuhasi 172 ekkilometriä 53 sekuntia nopeammin kuin Kankkunen.

Sunnuntai sujui juuri niin kuin Mäkinen oli odottanut. Kun Kankkunen valitteli irtokivien liukkautta kahden erikoiskokeen jälkeen, heitti Mäkinen lisää löylyä.

— Siellä oli vielä aamukastetta. Tiet käyvät päivän mittaan vielä liukkaammiksi, Mäkinen opasti lauantain perusteella.

Kankkusen ei auttanut muuta kuin valitella tilannetta.

— Mihinkään ei voi luottaa, kun on niin liukasta. Suurin ero tulee jarrutuksissa ja kiihdytyksissä. Kyse on siitä, miten pääsee kanttiin ja kantista pois, Kankkunen selvitti huokaisten.

Kankkusen mukaan sunnuntaina oli ihan sama millaisilla renkailla erikoiskokeilla päästeli.

— Pitoa ei olisi löytynyt millään. On siinä ollut naurussa pitelemistä, kun tällä autolla on yrittänyt kurveihin sohia, Kankkunen virkkoi.

"Ainakaan ei pöly haittaa"

Arveluista huolimatta Mäkinen ei alkanut taktikoida maanantain lähtöjärjestyksellä, vaan painoi reilusti Kankkusen ohi piikkipaikalle.

— Ei ole ainakaan pöly esteenä. En ole huolestunut maanantaista. Kun lähdetään vetämään kello 6.30, niin ei silloin ole vielä liukasta, Mäkinen perusteli.

Mäkinen pohti niin ikään, että Keuruun ja Jukojärven pätkät eivät ole niin pahoja ajaa ensimmäisenä autona.

Kankkunen puolestaan ihmetteli koko ongelmaa.

— Yleensä Suurajoissa on ollut paras ajaa keulilla. Mutta me vedetään Tommin kanssa vuoron perään. Ihan niin kuin soutukisoissa, Kankkunen vertasi.

Vaikka Mäkinen ajoi pätkät 53 sekuntia Kankkusta nopeammin, ei laukaalainen ollut huolestunut omasta vauhdistaan.

— Kaikkia muita on pystytty jätättämään, vaikka on ollut liukasta. Bastin pohja-aika osoittaa, että tiet ovat olleet paremmat isommille numeroille, Kankkunen järkeili.

RISTO AALTO

Jos on pöly kiusannut kilpailijoita, on siitä riittänyt riesaa myös katsojille. Neuvokkaimmat ovat osanneet varustautua.

Kankkusella vatsavaivoja

Kankkunen ja Mäkinen eivät päässeet ajamaan ihan ongelmitta, vaikka tekniikka ei pulmia aiheuttanut. Kankkusta vaivasi aamulla vatsa, joka kuitenkin parani päivän mittaan.

— Heräsin yöllä kuumeeseen. Tauti veti mahan ihan vesille ja olin kaksi tuntia hereillä. Olisinkohan saanut taudin jostain kastikkeesta, kun söin illalla salaattia, Kankkunen arveli.

Mäkinen koki säikähdyksen heti aamun ensimmäisellä erikoiskokeella.

— Me lennettiin varmaan 40 metriä ja tultiin nokalleen alas. Autosta hajosi pohjapanssari ja pelkäsin jo, että kulkupeli ei pysy tiellä, Mäkinen kertasi.

NÄKÖKULMA

Tänään ei taida kaveruus painaa

TÄTÄ TILANNETTA on totta vieköön odotettu.

Juha Kankkunen ja Tommi Mäkinen ottavat vihdoinkin tosissaan yhteen panoksena Jyväskylän Suurajojen voitto. Siinä leikissä ei taida kaveruus painaa.

Tilanteen piti olla yhtä herkullinen myös viime ja toissa vuonna, mutta molemmilla kerroilla Kankkusen epäonni esti jännitysnäytelmän syntymisen. Mäkinen sai porhaltaa kahteen peräkkäiseen voittoon ilman laukaalaista uhkaajaa.

Nyt näyttää siltä, että henkeäsalpaavasta kaksintaistelusta tulee vääjäämättä totta. Asetelma siihen on kerta kaikkiaan kutkuttava.

LAUANTAI JA SUNNUNTAI näyttivät, ettei ensimmäisenä tietä auraavan osa ole eduksi. Kun Mäkinen aurasi lauantaina, hän hävisi Kankkuselle 41 sekuntia. Sunnuntain auramies Kankkunen hävisi puolestaan Mäkiselle 53 sekuntia.

Tänään auraajan osa on taas Mäkisellä. Jos päivät ovat veljiä keskenään, Kankkunen saa hänet kiinni ja ratkaisu nähdään vasta viimeisellä erikoiskokeella.

Muita "jos ja jos" -mahdollisuuksia on kaksi. Ensimmäinen on se, että Mäkinen jatkaa siitä mihin eilen jäi. Toinen, joskin epätodennäköinen, on se, että miehet päättävät rauhoittaa tilanteen. Heillähän on usein ollut Suurajoissa se motto, ettei tärkeintä ole voitto vaan kaksoisvoitto.

Keski-Suomen nopeimman kaksikon keskinäistä, Kankkusta suosivasta tallimääräystä ei Mitsubishi katsoisi suotuisalla silmällä. Enteet ovatkin sellaiset, että voitto ratkaistaan ajamalla. Nyt katsotaan, kumpi miehistä onkaan se oikea piirinmestari — ainakin yhden vuoden.

Juha Kankkunen on tänään takaa-ajaja.

VIIMEISTÄÄN TÄMÄ kisa on levittänyt laajempaan tietoisuuteen sen Keski-Suomessa jo hyvin tiedetyn seikan, ettei maakunnan rallimaine ole enää pelkästään Kankkusen ja Mäkisen varassa.

Keski-Suomesta tulevat myös Kytölehto ja Rovanperä. He ovat näyttäneet viimeistään nyt, myös kansainvälisesti, että vauhti riittää vaikka kuinka kotkealle, jos he saavat alleen kilpailukykyisen kaluston.

Kytölehto tappelee tänään uransa parhaista MM-pisteistä. Hän saattaa nousta jopa pronssikorokkeelle, mikä tietäisi keskisuomalaisten kolmoisvoittoa.

Rovanperän kilpailu oli tälläkin kertaa teknisten ongelmien sävyttämä, mutta mies ehti onnekseen näyttää sekä muille että itselleen, että häneen kannattaa panostaa. Seuraavalla kerralla voi jo tärpätä.

YKSI HUONO puoli Suurajojen huikaisevassa huipennuksessa on. Kun lopputulokset leviävät huomenna maailmalle, jossakin maassa saatetaan ihmetellä, eikö siellä tuhansien järvien rallissa ollut lainkaan kovia ulkomaisia huippuja mukana.

Oli, oli. Tällä kertaa heistä vain ei ollut suomalaisille vastusta.

Erkki Kinnunen

"Ilman Ludo Briersiä ei olisi enää minuakaan"

■ Menehtynyt belgialainen kahmaisi Tiina Tirkkosen viime hetkellä alleen suojaan ennen ralliauton syöksymistä päälle.

KEIJO VALKONEN

Jyväskyläläinen Tiina Tirkkonen pelastui Suurajojen onnettomuudesta belgialaisen Ludo Briersin urotyön ansiosta.

Tuula Puranen

Jyväskyläläinen 24-vuotias Tiina Tirkkonen on nainen, jonka hengen belgialainen Ludo Briers pelasti perjantaina Suurajojen onnettomuudessa Harjulla.

Briers sieppasi Tiinan alleen viime hetkellä ennen auton syöksymistä heidän päälleen. Suojausta vaille jäi ainoastaan Tiinan toinen jalka, jonka sääriluu vaurioitui.

Tiina ei ehtinyt kiittää pelastajaansa. Briers menehtyi perjantain ja lauantain välisenä yönä vammoihinsa.

— Haluan korostaa, että olen todella kiitollinen hänelle. Ilman häntä ei olisi enää minuakaan, toteaa Tiina Tirkkonen.

Keskussairaalassa toipuva Tiina aikoo välittää kiitollisuutensa miehen perheelle.

— Sain sairaalapastorilta kuulla, että voin kirjoittaa hänen perheelleen suomeksi, ja ranskan kielen tulkki kääntää kirjeen. Se oli hieno urotyö hänen puoleltaan.

"En nähnyt, kun auto tuli"

Tiina oli neljän ystävänsä kanssa vaihtanut katselupaikkaa Harjulla kymmenen minuuttia ennen onnettomuutta.

— Seisoimme likkakaverini kanssa aitauksessa, edessämme oli pari riviä ihmisiä. En edes huomannut että auto tulee, huomasin vain, kun ihmiset alkoivat juosta, muistelee Tiina.

— Lähdin itsekin juoksemaan. Tajusin, että nyt sieltä varmaan tulee auto. Muistan, että kaverini Anne juoksi vasemmalle. Sitten siinä tuli oja, ja tunsin, että auto tönäisi minua. Seuraavaksi tajusin, että joku mies sieppasi minut alleen.

— Seuraava tilanne oli se, että mies oli mun päällä ja auto sitten hänen päällänsä.

Mies tiesi, mitä teki...

Tiinalla on käsitys, että mies tiesi mitä teki.

— Hän tuli takaani ja ehkä näki, että olisin varmasti mennyt murskaksi, ellei hän olisi tehnyt sitä liikettä. Kyllä minulle tuli sellainen mielikuva, että hän kaappasi minut tarkoituksella allensa suojaan.

Auttajia tuli paikalle nopeasti ja auto saatiin loukkaantuneiden päältä pois heti.

— Ensimmäisenä katsoin miestä. Hän oli tajuton ja arvasin heti, ettei hän selviä, kertaa Tiina perjantain tapahtumia.

— Tunsin, että jalka on mennyt, en pystynyt liikuttamaan sitä. Kun minut vedettiin sivummalle, alkoi taju mennä. Joku toi repun pääni alle ja muutenkin meistä pidettiin todella hyvää huolta, kiittää Tiina pelastushenkilökuntaa.

Tyttökaveri jäi myös auton alle, mutta selvisi ruhjeilla. Myös mukana ollut poikaystävä selvisi.

— Onnettomuus pisti monen miettimään, että siinä olisi voinut mennä useampikin ihmishenki. Me säästyimme kaikki.

MATTI TURPEINEN

Näitä perjantain hetkiä Tiina Tirkkonen ei koskaan unohda.

Ei ajoihin ensi syksynä

Onnettomuus on rankka henkinen kokemus. Tiina jakaa huoneen kahden muun loukkaantuneen tytön kanssa. Sairaalan kriisiryhmästä on myös ollut apua.

— Perjantaina sitä oli vielä niin shokissa, ettei tullut itku eikä mikään. Lauantaina näimme teksti-tv:stä, että auttajani on kuollut. Juuri silloin sattui kriisiryhmä tulemaan paikalle. Tilanne laukesi ja sai elää kaikki tunteet pois.

Rauhallisenoloisesta Tiinasta ei välttämättä tullut Suurajojen vihollista, mutta vähään aikaan ajot eivät ainakaan kiinnosta.

— Voi olla, että ensi syksynä ei tule lähdettyä Suurajoihin. Heräämössä oli joku toosa auki ja kuulin herätessäni jotain radioselostusta. Huusin, että laittakaa ne Suurajot kiinni, en kestä kuulla sanaa "Suurajot".

Muutossa työnjohtajana

Yöllä kipeä jalka puutui ja Tiinasta tuntui, että auto oli yhä jalan päällä. Painon tunne oli niin aito, että Tiinan oli avattava silmät ja katsottava jalkaa.

Tiina Tirkkosen jalka leikattiin lauantaina ja nyt on edessä ainakin viikon lepo sairaalassa. Sen jälkeen jalalla ei voi varata maahan noin kahdeksaan viikkoon.

— Pitempi sairasloma on nyt tiedossa. Elämä kuitenkin jatkuu. Ensi viikonloppuna pitäisi muuttaa, mutta taidan toimia henkisenä työnjohtajana sängyn pohjalta.